

УДК 342.537.7

С.В. Болдирєв,
канд. юрид. наук, доцент
Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
м. Харків;

Б.Ю. Ребриш,
студент 3-го курсу,
Полтавський юридичний інститут
Національного університету
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУРИ ІМПІЧМЕНТУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Досліджено низку проблем, які виникають в процесі застосування процедури імпічменту Президента України, запропоновані шляхи їх урегулювання на законодавчому рівні, проаналізовані точки зору вчених з даного питання.

Ключові слова: парламетське розслідування, процедура імпічменту Президента України, спеціальна тимчасова слідча комісія, процесуальні права учасників парламнтського розслідування.

Формування ефективної моделі влади є проблемою, яка не оминула жодної держави і яку час від часу змушені вирішувати всі країни світу. Україна теж не стала винятком, і з моменту проголошення державної незалежності процес державотворення перебуває в епіцентрі політико-правової уваги.

Одним із завдань оновлення Конституції України є «забезпечення здійснення ефективної державної влади на засадах чіткого розподілу функцій, удо-

сконалення системи стримувань і противаг» [20, с. 2], що поряд з іншими положеннями, які стосуються підвалин державного ладу, виявляються й у зміні процедури імпічменту [4, с. 82]. Однак певні ідеологічні протиріччя, політичні колізії й наявність протилежних економічних інтересів і досі не дозволяють політичній доцільності і здоровому глузду стати домінуючими складниками у вирішенні цього непростого завдання. Ми маємо намір розібратися з низкою проблем, що

постають у процесі застосування нині діючої процедури імпічменту Президента України, й запропонувати можливі шляхи їх подолання.

Детальний аналіз останніх наукових праць, присвячених питанням розвитку інституту імпічменту Президента України, дозволяє констатувати, що імпічмент (тобто відставка президента як така) виступає одним з видів саме конституційно-правової відповідальності Президента України [25]. Не вдаючись до конкретної теоретичної оцінки особливостей останньої, вбачаємо за доцільне навести деякі найважливіші положення Конституції України, що регламентують процедуру притягнення глави держави до відповідальності. Так, у ст. 111 указується, що «Президент України може бути усунений з поста Верховною Радою України в порядку імпічменту у разі вчинення ним державної зради або іншого злочину». Для підготовки до цієї процедури створюється спеціальна тимчасова слідча комісія у складі спеціального прокурора і спеціальних слідчих, висновки і пропозиції якої розглядаються на засіданні Верховної Ради України. Справу перевіряє Конституційний Суд України, надає висновок щодо додержання конституційної процедури роз-

слідування й розгляду справи. Необхідно також отримати висновок Верховного Суду України про те, що діяння, в яких звинувачується Президент України, містять ознаки державної зради або іншого злочину. Після цього Верховна Рада України приймає рішення про усунення з посади глави держави не менш як трьома четвертими від її конституційного складу [9, с. 27].

Розглянемо думки вчених із цього питання. Так, Н. Плахотнюк слушно зауважує, що в Україні процедура імпічменту є досить складною. До того ж брак чітко розробленого механізму її застосування призводить до неможливості її практичного здійснення [18, с. 12].

Аналогічну позицію із цього приводу займає Г. Малкіна, наголошуючи, що на підставі нині діючих конституційних норм усунути Президента України з поста практично неможливо. По-перше, тому що підставою для цього визнається тільки вчинення ним державної зради або іншого злочину (що для глави держави малоімовірно), а не порушення Конституції чи законів України; по-друге, через невикористані завищені вимоги щодо парламентської більшості, необхідної для реалізації цієї процедури; по-третє, через надмірне розширення кола учасників останньої [13, с. 48-49].

Особливо цікавим для нас є останній аргумент дослідниці. Обґрунтовуючи участь значної чисельності суб'єктів у конституційній процедурі притягнення Президента до відповідальності, до них вона відносить: (а) спеціальну слідчу комісію, (б) спеціального прокурора, (в) спеціального слідчого, (г) Верховний Суд України, і (д) Конституційний Суд України.

Варто відзначити, що складність процедури імпичменту Президента України можна побачити, так би мовити, неозброєним оком. Однак, якщо в ідеальному варіанті ми припустимо наявність позитивних результатів у діяльності таких суб'єктів щодо усунення Президента з поста глави держави, як парламентська більшість, Верховний і Конституційний Суд України, то стосовно діяльності так званих «квазіспеціальних» слідчих парламентських комісій, спеціального слідчого і спеціального прокурора аргіогі виникають певні труднощі.

Достатньо складно зрозуміти, що саме хотів сказати законодавець про так звані спеціальні імпичментні органи з усунення Президента, проте з упевненістю можемо констатувати, що за чинним законодавством їх процесуально-правовий статус не визначено. У той же час ми пам'ятаємо, що від-

повідно до ч. 2 ст. 19 Основного Закону посадові особи органів державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією й законами України [18].

Тому правильно свого часу стверджував Ю. М. Тодика, що «реалізація багатьох норм матеріального права не забезпечена належним чином процесуальними нормами» [24, с. 192]. Хоча в даному випадку варто вести мову не лише про невизначений процесуально-правовий статус таких парламентських органів, а й взагалі про неурегульованість усього механізму процедури імпичменту Президента. По суті, він вичерпується статтями 85 і 111 Основного Закону України, що з огляду на стислість конституційних формулювань недостатньо для практичного вирішення великої кількості питань, пов'язаних із забезпеченням відтворення й наступності владних повноважень Президента. Як зазначає Н. Бондар, «Конституція і поточне за-конодавство повинні не нівелювати, а офіційно на нормативно-правовому рівні визнавати сам факт існування різних неспівпадаючих інтересів, конфліктів і соціальних суперечностей, запропонувати ефективні правові способи їх вирішення» [2, с. 23]. Згідно із ч. 2 ст. 171 Закону «Про Регламент Верхов-

ної Ради України»: «розгляд у Верховній Раді питання про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту здійснюється відповідно до статей 85, 111 Конституції України, закону про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України та цього Регламенту» [20]. Отже, робимо висновок, що реалізувати положення Основного Закону в частині проведення процедури імпічменту Президента взагалі неможливо.

На нашу думку, у фахівців права не повинно виникати сумнівів з приводу того, що диспозиція ч. 2 ст. 171, указанного Закону є абсолютно визначеною, оскільки вона чітко фіксує права й обов'язки учасників відносин, точно називає варіанти їх поведінки, вичерпно встановлює перелік нормативно-правових актів, потрібних для даної процедури. Цілком логічно, що парламентарій, не маючи юридично діючих положень закону про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради, по суті, позбавлений можливості провести процедуру імпічменту Президента, отже, він не має найважливішого важеля впливу на главу держави, що безумовно, призводить до дисбалансу гілок влади. Адже їх ефек-

тивне функціонування в Україні є можливим тільки якщо такий баланс буде досягнуто не юридично, а перш за все фактично.

Таким чином, вважаємо, що законодавець не стільки має право, скільки зобов'язаний реалізувати положення Конституції України статей 111 і 171 вказаного Закону і прийняти необхідний нормативно-правовий акт.

Розглядаючи питання про теоретично можливий правовий статус парламентських слідчих комісій, спеціальних слідчих та спеціального прокурора, передусім доречно було б звернутися до ст. 174 Закону «Про Регламент Верховної Ради України». Дана стаття достатньо адекватно окреслює коло повноважень, які в змозі реалізувати спеціальна тимчасова слідча комісія. Проте вона не наводить детального переліку прав та обов'язків інших суб'єктів, які входять до складу спеціальної тимчасової слідчої комісії, зокрема, спеціального прокурора і спеціальних слідчих. Свого часу і науковці, і парламентарі неодноразово звертали увагу на необхідність визначення правового статусу даних суб'єктів. Так, Ю. Йоффе, народний депутат Верховної Ради п'ятого скликання, стверджував, що «спеціальні слідчі і спеціальний прокурор є ключовими фігурами у випадку імпічменту Президента» [16].

Іншу позицію щодо цього займає А. Б. Медвідь, який вважає взагалі невиправданим існування таких спеціальних суб'єктів. Учений пояснює це тим, що кризь призму положень кримінального права метою діяльності слідчої комісії є не оцінка фактів, з приводу яких вона створена, а дослідження тих чи інших дій і рішень державних або муніципальних органів, організацій чи посадових осіб для встановлення ступеня їх доцільності чи інших фактів та обставин і прийняття рішень щодо них. Отже, функціонування у складі слідчих комісій суб'єктів із спеціальними повноваженнями (викладеними у статтях 14 та 15 законопроекту № 2815-1, у редакції від 5 березня 2007 р.) викличе викривлення мети їх діяльності й неправомірне розширення повноважень. У результаті цього виникне ситуація, за якої слідчі комісії фактично дублюватимуть, а отже, і втручатимуться в діяльність правоохоронних органів, що порушує принципи невтручання в роботу суду й поділу гілок влади [15, с. 108].

Керуючись тим, що Конституція України передбачає наявність даних суб'єктів при здійсненні парламентського розслідування, вважаємо, слід виходити з необхідності визначення в повному обсязі повноважень спеціального прокурора і спеціальних слідчих

(звичайно, якщо ми не ведемо мову про зміни до Основного Закону). Теоретично це можливо здійснити 3-ма найпоширенішими шляхами: (а) доповненням відповідними нормами Закону «Про Регламент Верховної Ради України»; (б) нормативним визнанням спеціальної тимчасової слідчої комісії органом досудового розслідування; (в) прийняттям окремого нормативно-правового акта, який визначав би правовий статус цієї комісії, її повноваження й організаційні засади діяльності.

Ідеться про так звані 3 тенденції в частині нормативного правового регулювання процесуального складника парламентського розслідування: (1) парламентарну, яка є найпоширенішою, коли порядок проведення парламентського розслідування й відповідних процесуальних процедур регулюється регламентами палат (Австрія, Греція) та іншими спеціальними актами палат парламенту (Швеція); (2) кримінально-процесуальну, за якої такий порядок устанавлюється згідно з приписами кримінально-процесуального законодавства (наприклад, у ФРН); (3) спеціалізовану, коли цей порядок впорядковується спеціальним автономним законом, що регламентує вказаний інститут у цілому (Чехія, Хорватія, Польща, Росія).

Якщо піти першим шляхом і доповнити необхідною кількістю правових норм цей найважливіший процесуальний акт парламенту «Про Регламент Верховної Ради України», виникає запитання щодо повноти правового регулювання діяльності спеціальної тимчасової слідчої комісії та її окремих суб'єктів. Як відомо, законодавча практика зарубіжних країн допускала такий варіант, тобто діяльність зазначених суб'єктів впорядковувалася виключно регламентом парламенту. Такий шлях вважаємо допустимим.

У разі обирання іншого шляху – визнання спеціальної слідчої комісії органом досудового розслідування, тоді передбачається, що її діяльність буде регламентуватися КПК України і її наділять кримінально-процесуальним статусом. Але в такому випадку виникають певні труднощі. На жаль, теорія кримінального процесу доктринально ще не розробила концепції поняття «кримінально-процесуальний статус». Так, В. Д. Дармаєва вказує, що питання статусу учасників, залучених до сфери кримінально-процесуальних відносин у силу посадових обов'язків, досліджені недостатньо, не визначені необхідні поняття, не створено концепції їх кримінально-процесуального статусу, його змісту і значення

для практичної діяльності, не виявлені і пріоритети його вдосконалення [6, с. 3]. До того ж КПК України дефініції категорії «кримінально-процесуальний статус» також не містить.

На наше переконання, чітке розуміння змісту кримінально-процесуального статусу однозначно давало б відповідь на те, які саме органи з огляду на специфіку їх діяльності могли б ним наділитись. Приміром, Р. Савонюк наголошує, що під кримінально-процесуальним статусом слід розуміти ті обов'язки, права й повноваження певного суб'єкта, що репрезентують його право- й дієздатність у кримінальному процесі України [23, с. 101]. Однак дане тлумачення навряд чи може претендувати на досконалість. Саме тому вважаємо, що проблема невизначеності поняття «кримінально-процесуальний статус» залишається відкритою.

Цікаво, що в законодавчій практиці України вже відомі випадки, коли окремі положення КПК України застосовувалися при здійсненні спеціальною слідчою комісією своїх повноважень. Так, ст. 170 Регламенту Верховної Ради 2006 р. передбачала запрошення на засідання спеціальної тимчасової слідчої комісії суддів Конституційного Суду України спостерігачів. Згідно ж зі ст. 171 даного

акта зазначена комісія готувала висновки і пропозиції що стосувалися вчинення Президентом України державної зради або іншого злочину, а за наявності відповідних підстав – висновок про звинувачення глави держави з урахуванням вимог КПК України [16, с. 52].

Прихильником наділення розглядуваної комісії кримінально-процесуальним статусом є С. Г. Волкотруб, на думку якого непрямим аргументом на користь вибору такого шляху правового регулювання діяльності згаданої комісії можна вважати низку норм КК України, зокрема, положення статей 384-386, що передбачають кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве показання, відмову свідка від давання показань або експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків, перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого чи експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку останнього під час проведення розслідування тимчасовою слідчою комісією Верховної Ради України [3, с. 236, 237].

В українській науковій літературі апологетом теорії щодо можливості надання зазначеним комісіям прав, рівних судовим, у здійсненні процесуальних дій є також О. О. Майданник. Учений вважає, що закріплення в

Законі України «Про тимчасові слідчі та спеціальні комісії» такого правового статусу цих органів, який забезпечував би їм право збирати докази в порядку, встановленому чинним кримінально-процесуальним і адміністративно-процесуальним законодавством, та обов'язкове врахування результатів їх діяльності органами слідства й суду – це засоби підвищення результативності роботи цих комісій [11, с. 128-130; 12, с. 188]. Аргументом на підтримку даної позиції є те, що судовими повноваженнями наділені слідчі комісії парламентів низки іноземних країн, таких як ФРН [5, с. 139], Австрія [7, с. 30, 31], Італія [8, с. 188], Португалія, Словаччина. До того ж надання слідчим комісіям парламенту права збирати докази в порядку, встановленому кримінально-процесуальним і адміністративно-процесуальним законодавством України, безперечно, ліквідувало б проблему причинно-наслідкового зв'язку між низькою ефективністю діяльності таких комісій і сукупністю повноважень, якими вони наділені.

Проте, як указує Ю. Г. Барабаш, надання таких широких повноважень на практиці означало б виникнення чималої кількості юридичних питань [1, с. 96] (наприклад, у німецькому праві досі не вирішеним залишається

питання співвідношення статусу свідка у кримінальному процесі й під час парламентського розслідування [5, с. 199]).

З огляду на сказане позиція С. Г. Волктруба й О. О. Майданника, з нашого погляду, у даному випадку є нераціональною. Ми повністю погоджуємося з А. Б. Медвідем, який стверджує, що надання тимчасовим слідчим комісіям парламенту права збирати докази в порядку, встановленому кримінально-процесуальним законодавством, є неприпустимим, оскільки це не тільки суперечить нормам останнього, а й порушує конституційний обов'язок органів державної влади й органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією й законами України [15]. І аргументи тут цілком зрозумілі: депутатське розслідування здійснюється іншими, ніж в КПК України органами – тимчасовими слідчими комісіями Верховної Ради з метою дослідження тих чи інших дій або рішень державних чи муніципальних органів, організацій або посадових осіб для встановлення ступеня їх доцільності чи інших фактів і обставин, що стали підставою для створення таких комісій, а також прийняття рішень щодо них. І в жодному випадку метою парламентсько-

го розслідування не може бути встановлення вини конкретних осіб у вчиненні злочину або ж вирішення інших завдань, окреслених раніше згадуваною ст. 2 КПК України [10, с. 118].

Такої ж думки А. Ю. Малумов та Г. Ю. Малумов, на переконання яких завданням кримінально-процесуального законодавства є розслідування злочинів, викриття злочинних елементів і забезпечення правильного і справедливого застосування закону й покарання лише до винних. А цілі парламентської діяльності в цьому напрямку повинні бути значно ширшими – з'ясувати причини, що призвели до тієї чи іншої події, окреслити основні напрямки щодо запобігання негативним наслідкам або їх ліквідації органами державної влади [14].

Підтверджує брак кримінально-процесуального статусу у спеціальної тимчасової слідчої комісії, на нашу думку, і позиція Конституційного Суду України, висловлена в одному з його рішень (справа №1-17/2003 від 10 грудня 2003 р.), де роз'яснено, що встановлена Конституцією України процедура імпичменту є єдиним способом притягнення Президента до конституційної відповідальності, яка за своєю правовою природою не аналогічна обвинуваченню особи відповідно до норм КПК України. Тому немає підстав вважати до-

судовим слідством проведення розслідування тимчасовою слідчою комісією, яка створюється парламентом [21, ст. 2794].

Іншим можливим варіантом, як уже зазначалося, є розробка окремого нормативного акта, який передбачав би повноваження й порядок діяльності такої комісії. Однак, на думку С. Г. Волкотруба, цей шлях навряд чи можна назвати доцільним, оскільки за своїм обсягом він фактично буде, так би мовити, «альтернативним, кримінально-процесуальним кодексом для Президента» [3, с. 236, 237]. З такою тезою ми категорично не погоджуємося, тому що і Конституція України (ст.111), і Закон «Про Регламент Верховної Ради України» (ст.171) передбачають необхідність прийняття спеціального нормативно-правового акта. До речі, законодавчий практиці України відомі випадки, коли приймалися документи, присвячені створенню парламентом тимчасовим слідчим комісіям, спеціальним тимчасовим слідчим комісіям і тимчасовим спеціальним комісіям. Узяти хоча б за основу неконституційний Закон «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» від 15 січня 2009 р.

Резюмуючи вищевикладене, відзначимо, що в Україні проце-

дура імпичменту Президента є достатньо складною через надмірне розширення кола її учасників. Крім того, у Регламенті існують прогалини, що об'єктивно унеможлиблює практичну реалізацію положень Конституції щодо усунення Президента з поста глави держави в порядку імпичменту. Зокрема, залишаються неврегульованими окремі питання щодо невизначеності правового статусу самих спеціальних слідчих комісій, спеціального прокурора, спеціальних слідчих.

Як уже зазначалося, з огляду на те, що реалізувати положення Основного Закону України в частині проведення процедури імпичменту Президента взагалі неможливо, існує нагальна потреба в розробці спеціального нормативно-правового акта – Закону «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

До того ж, аналізуючи потенційні моделі можливості юридичного закріплення правового статусу відповідних суб'єктів, ми дійшли висновку, що прийняття окремого нормативно-правового акта, який передбачав би повноваження спеціальної тимчасової слідчої комісії, строки, етапи й механізми проведення ними розслідування, процесуальні права учасників останнього (зокрема, Президента України), у

тому числі й порядок здійснення слідчих дій, є більш доцільним та ефективним, на що вказують сама Конституція й Закон «Про Регламент Верховної Ради України».

Список літератури: 1. *Барабаш Ю. Г.* Парламентський контроль в Україні (конституційно-правовий аспект): моногр. / Ю. Г. Барабаш – Х.: Легас, 2004. – 191 с. 2. *Бондарь Н. С.* Власть и свобода на весах конституционного правосудия : Защита прав человека Конституционным Судом Российской Федерации: монограф. / Бондарь Н. С. – М.: Юстициформ, 2005. – 592 с. 3. *Волкотруб С. Г.* Кримінально-процесуальний аспект імунітету Президента України // Університ. наук. зап. : часопис Хмельн. ун-ту управління та права. – 2005. – № 1-2. – С. 231 – 237. 4. *Ганжа Н. В.* Сутність імпичменту в Україні: Конституційно-правове регулювання і реформування як засіб забезпечення кримінально-правового іміджу України / Н. В. Ганжа // Держава та регіони. – Серія: Право. – 2009. – № 2. – С. 82 – 88. 5. Государственное право Германии: сокр. пер. с нем.; [в 7-ми т. – Т.1]; отв. ред. Б. Н. Топорнин. – [в 2-х т.]. – М.: ИГП РАН, 1994. – 320 с. 6. *Дармаева В. Д.* Уголовно-процесуальный статус следователя: автореф. дис. на соис. учен. степ. канд. юрид. наук: 12.00.09 // В. Д. Дармаева. – М., 2003. – 24 с. 7. *Ильинский И. П.* Парламент Австрии / И. П. Ильинский // Парламенты мира: сб. – М.: Высш. шк., Интерпракс, 1991. – С. 7. 8. *Коврякова Е. В.* Парламентский контроль: зарубежный опыт и российская практика: моногр. / Е. В. Коврякова. – М.: Городец, 2005. – 192 с. 9. Конституція України // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. 10. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 р. № 17170/2000 // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1961. – № 2. – Ст. 15. 11. Майданник О. О. Деякі проблеми законодавчого забезпечення контрольної функції парламенту / О. О. Майданник // Право України. – 2001. – № 12. – С. 128 – 130. 12. *Майданник О. О.* Парламентський контроль в Україні: моногр. / О. О. Майданник. – К.: Нац. пед. ун-т, 2004. – 260 с. 13. *Малкіна Г.* Політична відповідальність глави держави / Г. Малкіна // Політичний менеджмент. – 2008. – № 2. – С. 45-20. 14. *Малумов А. Ю. Малумов Г. Ю.* Коментарій к Федеральному закону от 27 декабря 2005 г. № 196-ФЗ «О парламентском расследовании Федерального Собрания Российской Федерации» (постатейный) / А. Ю. Малумов, Г. Ю. Малумов; под ред. С. Н. Бабурина. – М.: Юстициформ, 2007. – 414 с. 15. *Медвідь А. Б.* Конституційно-правовий статус тимчасових комісій Верховної Ради України: дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / Медвідь Андрій Богданович – К., 2009. – С. 52. 16. Наша газета. – 2006. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ngplus.com.ua/news/43e9aa161ebdd>. 17. *Оніщук М.* Імпічмент з правовим обличчям / М. Оніщук // Дзеркало тижня. – 2002. – № 38. – 5 жов. 18. *Плахотнюк Н. Г.* Інститут президентства в Україні: конституційно-правовий аспект: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.02 / Н. Г. Плахотнюк. – Х., 1999. – 20 с. 19. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 31.03.2009 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc34?id=&pf3511=34882&pf35401=138387. 20. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України № 1861–VI від 10.02.2010 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – №14 / № 14-15, № 16-17. – Ст. 133. 21. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини першої статті 105, частини першої статті 111 Конституції України (справа щодо недоторканості та імпичменту Президента України) від 10. 12. 2003 р. // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 51 – Ст. 2704. 22. *Рохлин В. И.* Прокурорский надзор и государственный контроль: история, развитие, понятие, соотношение: моногр. / В. И. Рохлин. – СПб.: «Юрид. центр Пресс», 2003. – 328 с. 23. *Савонюк Р.* Щодо термінів і понять Кримінально-процесуального кодексу України / Р. Савонюк // Право України. – 2004. – № 2. – С. 99–101. 24. *Тодька Ю. Н.* Конституция Украины: проблемы теории и практики: моногр. – Х.: Факт, 2000. – 608 с. 25. *Фрицький Ю. Ю.* Актуальні питання конституційно-правової відповідальності органів державної влади / Ю. Ю. Фрицький // Право і суспільство. – 2010. – № 2. – С. 39 – 44.

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ПАРЛАМЕНТСКОГО РАССЛЕДОВАНИЯ В ПРОЦЕССЕ ПРИМЕНЕНИЯ ПРОЦЕДУРЫ ИМПИЧМЕНТА ПРЕЗИДЕНТА УКРАИНЫ

Болдырев С.В., Ребриш Б.Ю.

Исследован ряд проблем, возникающих в процессе применения действующей процедуры импичмента Президента Украины, предложены способы их урегулирования данных на законодательном уровне, проанализированы точки зрения ученых по этому вопросу.

Ключевые слова: парламентское расследование, процедура импичмента Президента Украины, специальная временная следственная комиссия, процессуальные права участников парламентского расследования.

PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF PARLIAMENTARY INVESTIGATION ON APPLICATION OF PRESIDENTIAL IMPEACHMENT PROCEDURE IN UKRAINE

Boldyrev S.V., Rebrish B.Yu.

A number of problems arising in process of application of current presidential impeachment procedure in Ukraine have been studied. The legal scholars' viewpoints on the given issue have been analyzed. Methods of legislative regulation of the problems in question are offered.

Key words: parliamentary investigation, presidential impeachment procedure in Ukraine, ad hoc interim commission of inquiry, procedural rights of parliamentary investigation participants.

Надійшла до редакції 28.11.2011 р.